

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 9P/24/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5124201808
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Lečko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5124201808.2

Uznesenie

Okresný súd Žilina vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, obe trvale bytom D. XXX/XX, E., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, so sídlom Hurbanova 16, Žilina, deti rodičov: matka C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, E., a otec A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, E., t. č. bytom F. C. XXX, G., H. G., právne zastúpený: DPP Martaus & Partners, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Jána Milca 788/5, Žilina, IČO: 51 174 227, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 06.02.2024 z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Otec podal prostredníctvom právneho zástupcu dňa 06.02.2024 na Okresný súd Žilina návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd neodkladne do právoplatného rozhodnutia o rozvode manželstva a úprave pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva zveril maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti, pričom bude oprávnený ich zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

2. Podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec odôvodnil tým, že podal dňa 08.01.2024 návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, na základe ktorého sa vedie na Okresnom súde Žilina konanie pod sp. zn. 9P/2/2024. Spolu s maloletými, z dôvodov uvedených vo svojom návrhu na rozvod, najmä z dôvodu požívania alkoholických nápojov zo strany matky, ešte pred podaním návrhu, dňa 25.12.2023 odišiel so spoločnej domácnosti z E. ku svojej matke, starej matke maloletých, na Čierne, u ktorej sú dodnes. Stará matka maloletých je doma na dôchodku, pomáha mu so starostlivosťou o deti. V týždni 12 - 19.01.2024 sa „na skúšku“ vrátil s maloletými do spoločnej domácnosti do E. k matke detí, nakoľko sľúbila zmenu v jej správaní. K zmene nedošlo a situácia bola v spoločnej domácnosti rovnako zlá ako predtým, a preto s maloletými opäť odišiel ku svojej matke na Čierne, kde je dodnes. Pracuje v Krásne nad Kysucou ako elektro-konštruktér, pričom má flexibilnú pracovnú dobu. Teda ak je to potrebné, vie si v práci vybaviť voľno. O maloletých sa riadne stará a má s nimi dobrý rodičovský vzťah. Od 25.12.2023, kedy s maloletými odišiel zo spoločnej domácnosti, vznikajú medzi ním a matkou detí vzájomné konflikty, kedy matka chce, aby boli obidve deti prítomné u nej v Terchovej, pričom z dôvodov uvedených v návrhu na rozvod nechce, aby boli deti u matky, nakoľko má za to, že to nie je v ich záujme a lepšiu starostlivosť im poskytne, keď budú spolu bývať u jeho matky na Čiernom. Zdôrazňuje, že hlavným problémom je to, že keď boli maloleté deti s ňou v E., matka sa o nich nestarala, nakoľko má problém s alkoholom ako uvádza vo svojom návrhu na rozvod. Napriek tomu, že matka sa dožaduje prítomnosti detí v Terchovej, z jej strany nie sú realizované žiadne kroky k tomu, aby s maloletými reálne bola, a aby sa o deti riadne starala. Maloleté deti si jej prítomnosť nevyžadujú. Maloletý C. navštevuje pravidelne psychológa. Poslednú návštevu mal včera dňa 05.02.2024. Hoci matka o tejto návšteve vedela, tejto návštevy sa nezúčastnila, čo potvrdzuje jej postoj k starostlivosti o maloletých. Podáva tento návrh najmä z dôvodu zabezpečenia

riadnej starostlivosti o maloletých a teda z dôvodov nevyhnutnej bezodkladnej úpravy pomerov, kedy je potrebné, aby bolo prostredníctvom súdu rozhodnuté o zverení maloletých do jeho osobnej starostlivosti, aby sa tak predchádzalo zbytočným konfliktom, narušajúcim už aj tak narušené vzťahy v rodine.

3. Matka sa k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia do dňa vydania tohto uznesenia nevyjadrila.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, vypracoval na žiadosť súdu dňa 12.02.2024 správu z prešetrenia pomerov v rodine, v ktorej sa uvádza: „Pri prešetrení rodinných pomerov na adrese E., D. XXX/XX, boli prítomní rodičia, matka C. B., nar. XX.XX.XXXX, otec A. B., nar 17.08.1984, a maloleté deti. Rodina obývala rodinný dom v spoločnom osobnom vlastníctve manželov. Hypotéku na dom v sume 700 eur mesačne platí otec ako aj všetky náklady: mesačne 200 eur elektrika, internet, TV 45 eur, poisťka otca 40 eur, detí po 25 eur/1dieťa. Dom je na novoupravený. V prízemí sa nachádza kuchyňa, na poschodí sa nachádzajú tri izby. Deti majú vlastné izby, ktoré sú kompletne zariadené k ich potrebám. Dom sa po rozvoze predáva. Dňa 25.12.2023 sa otec s maloletým C. odsťahoval na adresu Čierne pri Čadci, u Michalika 679, Čadca. Býva u svojej matky, ktorá je na dôchodku, v spoločnej domácnosti býva brat otca. Otec uviedol, že žiada neodkladným opatrením manželstvo rozviesť, maloleté deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti, matku zaviazat' výživným, na maloletého A. v sume 150 eur, na maloletého C. v sume 50 eur mesačne. Bol na protialkoholickom liečení, ktoré ukončil 20.11.2023 v CPLDZ v Banskej Bystrici. Abstinuje, má žiť v prostredí kde sa nepije, manželka stále požíva alkoholické nápoje. Pracuje ako živnostník. Má flexibilnú pracovnú dobu od pondelka do piatku od 7:00 hod. do 16:00 hod., víkendy nepracuje. So starostlivosťou o maloleté deti mu pomáha jeho matka a brat, ktorý pracuje v tej istej firme ako otec. Otec odmieta dať deti do starostlivosti matky z dôvodu jej závislosti na alkoholických nápojoch a nezáujmu o starostlivosť o deti. V prípade, že matka nastúpi na protialkoholické liečenie je ochotný uvažovať o striedavej starostlivosti. Matka uviedla, že súhlasí s rozvodom manželstva. Po rozvoze súhlasí so zverením maloletých detí do striedavej starostlivosti, pokiaľ nastúpi na liečenie. Na protialkoholické liečenie nenastúpila. Po rozvoze bude bývať v byte na adrese I. XX, E.. Byt je v jej osobnom vlastníctve. Za byt platí 100 eur mesačne za plyn a elektriku, zálohu platí otec v sume 60 eur. Matka pracovala pred materskou dovolenkou v JEDNOTE v Terchovej. Z manželstva sa narodili dve deti. Maloletý A. navštevuje 9. ročník J. E., hráva futbal za Futbalový klub Terchová. Maloletý C. bol vyšetrený u psychiatričky C. I., kde má ísť na kontrolu o pol roka. Hodnotenie psychiatričky je neprítomnosť pervazívnej mentálnej poruchy s prítomnosťou narušenej komunikačnej schopnosti, užíva K.. Psychiatrička odporúča edukáciu v bežnej MŠ. Dňa 18.03.2024 je maloletý objednaný na neurológiu, potom pôjde na kontrolu k MUDr. Šustrovej. Navštevuje psychologickú poradňu ADEPT, kam chodí k terapeutovi. U terapeuta bol v dňoch 23.01.2024 a 12.02.2024, na vyšetreniach bol s otcom, matka na vyšetrenia neprišla. Otec denne telefonuje s maloletým A., raz týždenne ho navštevuje, kedy mu nosí varené jedlo. Matka varí asi raz do týždňa. Otec vybavil maloletému platobnú kartu, aby si mohol kupovať stravu aj sám. Bol zisťovaný názor maloletých detí, ktoré boli prítomné v čase prešetrenia pomerov. Maloletý A. bol z dôvodu ochorenia doma. Uviedol, že o rozvoze rodičov vie, o maminom pití vie tiež. Vyjadril sa, že ak mama pôjde na protialkoholické liečenie súhlasí so striedavou starostlivosťou v dvojtýždňových intervaloch, ak nepôjde na liečenie bude u otca. Navštevuje 9. ročník ZŠ v E., od budúceho školského roka bude navštevovať strednú školu, chce ísť na Strednú energetickú školu alebo na Dopravnú školu do Žiliny, dochádzka z Čadce do Žiliny mu nebude robiť problém. Maloletý C. nekomunikoval, má diagnostikovanú komunikačnú poruchu. Na základe prešetrenia pomerov v rodine maloletých detí a na základe zisťovania názoru u maloletého Petra Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina odporúča v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia do rozvodu manželstva a úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvoze maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti otca, povinnú matku zaviazat' primeraným výživným.“

5. O úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom nebolo súdom doposiaľ rozhodované. Na Okresnom súde Žilina sa aktuálne vedie konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov (rodičov) k maloletým deťom na čas po rozvoze manželstva, vedené pod sp. zn. 9P/2/2024, pričom súd sa s obsahom uvedeného spisového materiálu oboznámil. V predmetnej veci bol vytýčený termín informatívneho stretnutia rodičov na deň 20.03.2024, a to za účelom zmierneného riešenia veci.

6. Podľa § 24 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „CMP“), konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „ZR“), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

16. Neodkladným opatrením možno rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu, pričom je nutné, aby navrhovateľ osvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania (naliehavosť) ako aj dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná je ponechané na úvahe súdu.

17. V predmetnom prípade, po preskúmaní podaného návrhu a zvyšného spisového materiálu, mal súd osvedčené, že maloletý C. sa aktuálne nachádza v starostlivosti otca (navrhovateľa) od 25.12.2023. Zo strany otca mu je zabezpečená riadna osobná starostlivosť, v súčinnosti so starou matkou maloletého – otcovou matkou, ktorá je na dôchodku a otcovi so starostlivosťou o maloletého vypomáha. Otec s maloletým podstupuje odborné zdravotné vyšetrenia v dôsledku diagnostikovanej komunikačnej poruchy a navštevuje aj psychologickú poradňu, kde s maloletým pracuje terapeut. Maloletý A. aktuálne býva s matkou v mieste ich posledného spoločného bydliska v E., keďže tu absolvuje posledný ročník základnej školy. Otec s ním denne telefonuje a raz týždenne ho navštevuje a nosí mu varené jedlo, zabezpečil mu finančné prostriedky na stravovanie, matka tiež príležitostne varí. Pri prešetrení pomerov mal. Peter kolíznemu opatrovníkovi uviedol, že pokiaľ matka nepôjde na protialkoholické liečenie bude u otca, pokiaľ by matka liečenie absolvovala, súhlasil by so striedavou osobnou starostlivosťou, ku ktorej je za uvedenej podmienky ochotný pristúpiť i otec. Súd má za to, že mal. A. je dostatočne vekovo a rozumovo vyspelý na to, aby vedel vyjadriť svoj vlastný názor, a pokiaľ by mu súčasná situácia nevyhovovala je schopný v súčinnosti s rodičmi dospieť k potrebnej zmene týkajúcej sa výkonu osobnej starostlivosti. Aktuálne je preňho výhodnejšie bývať s matkou v E., keďže je potrebné, aby tu ukončil

základnú školskú dochádzku a nemusel meniť školu, prípadne dochádzať do školského zariadenia z Čadce. Mal. C. je zo strany otca poskytovaná riadna starostlivosť. Matka sa výkonu rodičovských práv doposiaľ nedomáhala podaním návrhu na ich úpravu, pričom otec uviedol, že záujem o mal. deti prejavuje len formálne a z jej strany nie sú realizované žiadne kroky k tomu, aby s maloletými reálne bola a starala sa o nich, pričom deti si jej prítomnosť nevyžadujú.

18. S poukazom na vyššie uvedené má súd za to, že starostlivosť o maloleté deti je riadne zabezpečená, mal. deťom aktuálne nehrozí nijaká ujma na zdraví, fyzickom či psychickom vývine a teda otec neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, a preto súd rozhodol tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

19. Súd podotýka, že obaja rodičia majú v zásade rovnaké rodičovského práva a povinnosti a sú povinní chrániť záujmy maloletých detí. Je prirodzené, že vo väčšine prípadov dochádza počas rozvodového konania medzi manželmi (rodičmi) k nezhodám týkajúcim sa budúceho usporiadania životov oboch manželov a maloletých detí, uvedené však nie je samo o sebe dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia, pokiaľ nie je ohrozené zdravie a vývin mal. detí. Inštitút neodkladného opatrenia je výnimočným inštitútom procesného práva, ktorý neslúži na dosiahnutie rýchlejšie rozhodnutia súdu vo veci samej. V rodinnoprávnej agende sa jedná primárne o prostriedok na zabezpečenie ochrany práv a právom chránených záujmov, najmä vo vzťahu k maloletým deťom. V prvom rade by si rodičia mali uvedomiť, že obaja majú v zásade rovnaké práva i povinnosti vo vzťahu k svojim maloletým deťom, pričom v záujme svojich detí by mali posúdiť okrem iného i svoje možnosti a schopnosti vo vzťahu k starostlivosti a výchove maloletých detí a primárne dospieť k rodičovskej dohode, pričom pokiaľ uvedené nie je z objektívnych dôvodov možné až následne požadovať intervenciu zo strany súdu. Súd uvádza, že predvolal rodičov dňa 20.03.2024 na informatívne stretnutie, ktoré sa uskutoční za prítomnosti vyššej súdnej úradníčky (koordinátorky - Cochemský model), za účelom zmierneného riešenia veci a prípadného uzatvorenia rodičovskej dohody o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktorá bude v súlade s najlepším záujmom detí.

20. Záverom súd taktiež podotýka, že v prípade ak nedôjde medzi rodičmi k uzatvoreniu rodičovskej dohody o návrhu otca na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva bude rozhodnuté v konaní vedenom Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 9P/2/2024, po vykonaní riadneho dokazovania, ktoré svojim rozsahom presahuje rámec osvedčovania skutočností, ktoré sa vyžadujú na nariadenie neodkladného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať o d v o l a n i e v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Žilina. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 355 ods. 2, § 357, § 359, § 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisovú značku,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 CSP)

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. (§ 125 ods. 3 CSP)
Odvolanie možno odôvodniť tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1, 2 CMP)